

Szemle

GRÓSZ-WILHELM NIKOLETT*

Recenzió Sipka Péter *A munkáltatói kárfelelősség elmélete és gyakorlata* című monográfiájáról

Book Review: Sipka Péter: Employer's Liability in Theory and Practice

ABSZTRAKT

Sipka Péter *A munkáltatói kárfelelősség elmélete és gyakorlata* című könyve 2021-ben jelent meg a HVG-ORAC Kiadó gondozásában. A szerző egyrészt alaposan elemzi a kártérítési felelősség szabályozási rendszerét, másrészt rendkívül széles körben ismerteti a tárgykörben született bírósági ítéleteket. A monográfiának hála a munkavállaló egészségkárosodásával kapcsolatos munkáltatói kárfelelősség jogintézményét a maga komplexitásában ismerheti meg az olvasó. A munkajogi vizsgálat mellett, a munkavédelmi és a társadalombiztosítási kapcsolódások is ismertetésre kerülnek.

Kulcsszavak: munkáltatói kárfelelősség, előreláthatóság, ellenőrzési kör, munkavédelem, társadalombiztosítás

ABSTRACT

Péter Sipka's book was published in 2021 by HVG-ORAC under the title "Employer's Liability in Theory and Practice". On the one hand the author analyses the system of liability in depth, on the other hand the author widely describes the court decisions. Thanks to the monograph the reader can get to know the legal institution of employer's liability for damage to employee's health in its complexity. In addition to the examination of labor law, the connections between occupational safety and social security are also described.

Keywords: employer's liability, foreseeability, regulatory control, occupational safety and health, social security

* Dr. Grósz-Wilhelm Nikolett, PhD-hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola; e-mail: wilhelmnikolett@gmail.com.

A munkáltatói kárfelelősség – mint vétkesség vizsgálata nélküli *objektív* felelősség – lényegi eleme, hogy a munkáltató és a munkavállaló közti alá-fölé rendeltségi viszonyra tekintettel a munkáltató esetében – a gyengébb pozíciójú szerződő félhez, azaz a munkavállalóhoz képest – egy szigorúbb felelősségi mérce érvényesül a munkabalesetek bekövetkezésekor. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) némileg módosított ezen a megközelítésen, amikor is a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: rMt.) szabályozási rendszeréhez képest tovább bővítette a munkáltató felelősség alóli mentesülésének esetköreit. Ezáltal pedig – amint azt Sipka Péter egyik cikkében megállapította – a jogi szabályozás egyértelműen a munkavállaló hátrányára módosult.¹

A monográfia a szerző² *A munkáltatói kárfelelősség alakulása a bírói gyakorlat tükrében* címmel 2015-ben megjelent művének átdolgozott és bővített kiadása.³ Míg az előzmény könyv röviden felvázolta egyes európai államok (Ausztria, Belgium, Bulgária, Egyesült Királyság, Németország, Franciaország, Portugália) munkajogi kártérítésre irányadó szabályait, erre a jelen monográfia nem tér ki. Ezzel egyidejűleg a szerző a korábbi könyvhöz képest az újabb jogesetek feldolgozása mellett, a kárfelelősség aktuális aspektusaiaként a home office, illetve az adatkezelés során bekövetkező kárért való felelősségre is kitér.

A monográfia abból a fontos téziséből indul ki, hogy a munkavállalók védelmének vizsgálata nem szűkíthető le pusztán a munkajogra, a munkabalesetekkel összefüggésben több keresztülfekvő jogterület szabályait kell együttesen alkalmazni, amely komplex gondolkodásmódot igényel. Egy munkabalesettel összefüggésben ugyanis nem csupán az Mt. kártérítési szabályait, hanem azzal egyidejűleg a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.), a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.), illetve a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény egyes rendelkezéseit is alkalmazni szükséges. Ennek megfelelően a szerző a komparatisztika módszerével kutatási tárgykörébe vonja a munkavédelem és a társadalombiztosítás felelősségi szabályait is, miközben rávilágít e három jogterület ellentmondásaira, a kialakult joghézagokra, illetve azok eredőire.

Sipka Péter összesen hat fejezeten keresztül kalauzolja végig az olvasót a munkáltatói kárfelelősség elméleti és gyakorlati ösvényein, a bevezető gondolatokkal kezdve, az utolsó fejezetig, amelyben a végkövetkeztetések megfogalmazására kerül sor.

A szerző már a *Bevezetés* című első fejezetben is utal a munkajog, a munkavédelem és a társadalombiztosítás jogterületeinek több ponton felmerülő összekapcso-

¹ SIPKA Péter: Az új Munka Törvénykönyve felelősségi rendszere, figyelemmel az új Polgári Törvénykönyvre. *Magyar Jog*, 2013/12, 735–740.

² A szerző a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszékének adjunktusa.

³ SIPKA Péter: *A munkáltatói kárfelelősség elmélete és gyakorlata*. HVG-ORAC, Budapest, 2021, 260.

lódására, amelynek részletesebb kifejtésére *A vizsgált területek különlegességei és találokzasi pontjuk* címet viselő második fejezetben kerül sor. A kollízió alapvetően abból ered, hogy amíg a munkajogban a munkáltató terhein enyhíteni kíván az Mt., addig az Mvt. rendelkezései objektív, kimentést nem engedő felelősségi formát határoznak meg. Ehhez kapcsolódik továbbá az Ebtv., amely a munkáltató megtérítési felelősségét írja elő meghatározott feltételek esetén. A három jogterületnek eltérő a célja, a rendeltetése és a szemlélete is, hiszen amíg a munkajog munkavállaló és munkáltató közötti relációra szabályoz, a munkavédelem azt vizsgálja, hogy a munkáltató megfelel-e az állam által előírt szabályoknak, a társadalombiztosítás pedig egy újabb megközelítést alkalmaz, amikor a biztosított és a foglalkoztató közötti jogviszonyról rendelkezik. Mindezekhez kapcsolódik, hogy az Mt.-ben újonnan megjelenő, a polgári jogból beemelt előreláthatóság mind a munkavédelemben, mind a társadalombiztosításban ismeretlen fogalom.

A munkajogi, a munkavédelmi és társadalombiztosítási szabályozás című harmadik fejezetben, a három tárgyalt jogterület hazai szabályozása kerül bemutatásra. A munkáltató kártérítési felelősségének vizsgálatakor először az rMt. releváns rendelkezéseinek (megalkotáskori elvek, a kártérítési felelősség feltételrendszere, a vagyoni kár elemei, nem vagyoni kár jogintézménye és a mentesülés esetkörei) rövid ismertetését végzi el a szerző. A nem vagyoni kár jogintézményének bemutatásakor egyrészt több, a polgári jogi kárfelelősség témakörében kiemelkedő előd (például Grosschmid Béni vagy Szladits Károly) megidézésére is sor kerül, másrészt a kérdéskörben legmeghatározóbb alkotmánybírósági határozat⁴ és a nem vagyoni kár munkaviszonnyal összefüggő alkalmazásának problematikus pontjai is megjelenítésre kerülnek. Végül az rMt. rendelkezésein, a Legfelsőbb Bíróság MK 29. állásfoglalásán, valamint a bírói gyakorlaton keresztül a munkáltató mentesülési köre, az ok-okozati összefüggés, illetve a működési kör problematikája is megjelenik a fejezet keretei között.

Ezt követően az Mt. szabályozási rendszerét ismerteti a szerző, kiemelve a működési kör helyébe lépő ellenőrzési kör, valamint az előreláthatóság fogalmát. E két új fogalom a polgári jogból került beemelésre, és éveken keresztül komoly jogbizonytalanságot okoztak a jogalkalmazók körében. A szakmai viták lezárásaként megszületett a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény, továbbá ugyanezen évben a kárösszegezéséről tekintetében a Kúria meghozta az egységesítő elősegítő aktust, a munkáltató egészségkárosodásért fennálló kártérítési felelőssége összegezéséről szóló 3/2018. (IX. 17.) KMK véleményt is. A szerző azonban nem elégszik meg a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma véleményeinek ismertetésével, hanem tekintettel arra, hogy az ellenőrzési kör, és az előreláthatóság definícióját nem a jogalkotó töltötte meg tartalommal, hanem a bírói gyakorlat, a Kúria gyakorlatát is górcső alá veszi.

Sipka Péter az ellenőrzési kör vizsgálatakor Lőrincz György megfogalmazásából indul ki, amely definíció szerint a munkáltató ellenőrzési körébe tartoznak mindazon körülmények, amelyekre a „*munkáltatónak semmilyen ráhatása nem volt, és amit*

⁴ 34/1992. (VI. 1.) AB határozat, ABH 1992, 192.

befolyásolni semmilyen módon nem tudott”.⁵ Az ellenőrzési körnek egyrészt van egy tágabb értelemben vett pszichikai, mentális része (például az „üzbegisztáni vacsora” néven ismertté vált döntésben),⁶ másrészt magában foglal egy fizikai oldalt is (például „kéményseprő ügy”).⁷

Az előreláthatósági klauzula vonatkozásában ismertetésre kerül a Bécsi Vételi Egyezmény és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) is. Ezt követően a szerző részletesen vizsgálja, hogy a munkáltatónak mit kell előre látnia (nem a konkrét balesetet, hanem annak lehetőségét), mivel kell számolnia (eltérő veszélyességi fokú munkahelyeken, eltérő felelősségi szint; mit is kell a munkáltatónak előzetesen ellenőriznie), mikor kell előre látnia (a Ptk. szabályaival ellentétben egészen biztosan nem a szerződéskötés pillanatában), kinek kell előre látnia (azaz ki lesz a referenciaszemély a szervezet/brigád/telephely vezetője, a munkáltatói jogkör gyakorlója, vagy más az adott folyamathoz legközelebb álló személy). A kártérítés mérséklése és a sérelemdíj munkajogi szerepe mellett röviden a mentesülés másik oka, a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása is ismertetésre kerül. A monográfia további különlegességét adja, hogy a szerző a felelősség „különleges esetei” alcímben, a ma már „klasszikusnak” számító hozzátartozói igények, illetve a felmondás jogellenessége esetén felmerülő kárigények mellett olyan aktuális témát is boncolgat, mint a pandémia alatt kiemelt jelentőségűvé váló home office során felmerülő kártérítés kérdésköre. Továbbá az adatkezelésért való felelősség is megjelenítésre kerül az általános adatvédelmi rendelet (*General Data Protection Regulation*, röviden *GDPR*) tükrében.

Amint azt már az elején is említettem, a monográfia különlegességét adja, hogy a szerző, felismerve a három hivatkozott jogterület egymáshoz való viszonyát, esetleges kollízióját nem csupán az egyes munkajogi rendelkezéseket, hanem a munkavédelmi és a társadalombiztosítási jog aspektusait is vizsgálja. Ennek megfelelően, a negyedik fejezet *A munkavédelem szabályozása* címet viseli. Tekintettel arra, hogy a munkavédelem területére erőteljesen hatnak a nemzetközi dokumentumok (a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, azaz az ILO egyezményei, az Európai Szociális Karta, valamint az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogforrásai), amelyek részletes elemzésére ugyan nem kerül sor, azonban a szerző vázlatosan utal azokra a jogforrásokra, amelyek érdemi hatással vannak a magyar szabályozásra. A nemzetközi kitekintést követően a hazai munkavédelmi szabályok origójaként az Mvt. előírásainak az ismertetésére is sor kerül, amely egyértelműen a munkáltató feladatává teszi az egészséges és biztonságos munkavégzés körülményeinek megteremtését, a kockázatértékelést és valamennyi ehhez kapcsolódó szükséges intézkedést, amely kötelezettségeket a bírói gyakorlat rendkívül kiterjesztően kezel.

A monográfia ezt követően meghatározza a legfontosabb, az Mvt.-ben, illetve az Ebtv.-ben szereplő definíciókat, egyúttal rámutatva arra is, hogy a két törvény fogalomrendszere miben tér el egymástól. Az egyes fogalmak tisztázását követően

⁵ Kardkovács Kolos (szerk.): *Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata*. HVG-ORAC, Budapest, 2012, 490. idézi: SÍPKA: i. m., 52.

⁶ Kúria Mfv.I.10.442/2018.

⁷ Kúria Mfv.I.10.362/2015.

a szerző a munkavédelmi törvényen alapuló felelősség sajátosságait, majd a munkajog és a munkavédelem társadalombiztosítási jogban való megjelenését vizsgálja. A munkajogi és a munkavédelmi felelősség gyökere ugyan azonos (a munkavállaló védelme), de míg a munkajogi kárfelelősség a munkavállalónak mint egyénnek biztosít védelmet, és fő célja a reparáció, az Mvt. szerinti szankciók a munkavállalókat mint kollektívát védik, és céljuk jellemzően a prevenció. A két felelősségi forma találkozásának problémája Sipka Péter szerint leginkább abban rejlik, hogy amíg az Mt. szerinti felelősség esetén a munkáltató kimentési okokra hivatkozhat, az Mvt.-n alapuló eljárásban a munkáltató számára nincs kimentési mód és a munkavédelmi szabályok megsértése egyértelműen maga után vonja a munkavédelmi szankciót. E kérdést pedig tovább bonyolítja az is, hogy a bíróságok előszeretettel veszik alapul az Mvt. előírásait a munkáltató kötelezettségeit tekintve, és alkalmazzák az Mt.-t egyfajta keretdiszpozícióként, amelyet az Mvt.-vel, illetve az ahhoz fűzött végrehajtási rendeletekkel töltenek meg tartalommal.

Hasonlóképpen a munkajoghoz és a munkavédelemhez, a társadalombiztosítás jellegzetességeinek bemutatása is a mű részét képezi. A társadalombiztosítás rendeltetése, hogy a biztosított részére jogszabályban meghatározott módon és esetekben támogatást nyújtson. A társadalombiztosítás alanyi köre speciális, mind az Mt., mind az Mvt. fogalomrendszerétől eltér. A társadalombiztosítási rendszer elsődlegesen a munkavédelmi szabályokkal mutat szoros összefüggést. Még ha a munkáltató mentesül is a munkajogi kárfelelősség alól, amennyiben a munkavédelmi hatóság megállapítja a szabályszegést, a társadalombiztosítási eljárásban is marasztalni fogják a munkáltatót.

A munkavállaló munkahelyi balesetből és megbetegedésből fakadó kárából eredő felelősséget a három jogterület együttes alkalmazása biztosítja. Az Mvt. rendkívül szigorú, vétkességet és kimentést lényegében nem vizsgáló rendszere már eleve ellentétet szül az enyhülő munkajogi normákkal. Ehhez társul még a társadalombiztosítási eljárás, amely a munkáltató felelősségét kiterjeszti a balesettel összefüggésben felmerülő költségek megfizetésére is.

A szabályozási rendszer ismertetését követően, *A munkáltató felelősségének megjelenése a Kúria ítéleteiben* című fejezet azt vizsgálja, hogy miként is érvényesülnek az elméleti szabályok a gyakorlatban, legyen szó munkajogi, munkavédelmi, vagy akár társadalombiztosítási ítéletekről.

A szerző a munkáltató kártérítési felelősségét tárgyaló egyes ítéleteket négy csoportba sorolja aszerint, hogy a munkáltatói kárfelelősség bírói gyakorlatának mely szegmenséhez tartoznak a feldolgozott ítéletek. Véleményem szerint mind az egyes kategóriákba sorolás, mind az ítélkezési gyakorlat ilyen szintű, alapos feldolgozása egyedülálló e témakörben, és a gyakorlat számára pótolhatatlan segítséget jelent.

Az első csoportba azon ítéletek tartoznak, amelyek a munkavégzés közbeni balesetektől, valamint a munkavégzés során kialakult egészségkárosodásból, egészségromlásból eredő munkavállalói igényeket bírálják el. Az esetek jelentős részében a bíróságok aggálymentesen meg tudták állapítani a munkáltató felelősségét. A bírói gyakorlat alapján igazolható a szerző azon felvetése, hogy az Mt. 51. §-ában leírt kötelezettség és az Mvt. rendkívül szoros kapcsolatot mutat. Az elcsúszásból eredő balesettípus ítélkezési gyakorlata változatlan, a közlekedési útvonalak kialakítása

egyértelműen az ellenőrzési körön belül van. A munkáltató kioktatási kötelezettsége mellett a munka szabályos elvégzésének ellenőrzése is szükséges. A munkavégzés tényleges helyének nincs perdöntő jelentősége, az ellenőrzési kör nem csupán a telephelyre terjed ki, továbbá a munkavállaló figyelmetlensége sem eredményezi automatikusan a munkáltató mentesülését, hiszen a munkáltató kötelezettsége kioktatni és ellenőrizni a munkavállalót, amennyiben nem a munkavédelmi előírásoknak megfelelően jár el.

A második csoportba a munkáltató jogellenes magatartásából származó károk miatt indított perek tartoznak. Jogellenes magatartásból ered a kár, ha például a munkáltatói igazolások kiadásának elmaradása miatt a munkavállaló nem tud elhelyezkedni, vagy a külföldön megbetegedett gépkocsivezető részére a munkáltató nem küld váltósofórt és emiatt betegen kell a munkavállalónak hazavezetnie. Szintén a második csoportba tartoznak a stresszel összefüggő, illetve a munkáltató megalázó magatartásából eredő károk.

A harmadik csoportba a mindkét féltől független, külső okra visszavezethető károsodások vonatkozásában hozott ítéletek tartoznak. Ide sorolhatóak a munkavégzés során bekövetkezett, de a munkavállaló magatartásától független balesetek, illetve amikor a munkavállaló sérelmére bűncselekményt követnek el.

A negyedik csoportba a hozzátartozói kárigények sorolhatóak, amelyek az előző, 2015-ös kötettel ellentétben itt csak említés szintjén merülnek fel. Végül a szerző – egyfajta, a négy csoport egyikébe sem sorolható, azon felüli kategóriaként – külön nevesíti a munkáltató jogellenes felmondása jogkövetkezményeként alkalmazott kártérítési eseteket. Ez utóbbi csoport elemzésére a monográfia szintén nem tér ki. Ismertetésre kerülnek ugyanakkor a munkáltató pernyertességének esetei. Ezen ítéletek egy részében a bíróság a felperes keresetét az elévülés miatt utasította el, de volt, amikor az okozati összefüggés nem volt bizonyítható, vagy a sérülés ténye nem nyert igazolást a perben. Továbbá a munkavállaló figyelmetlensége, valamint a munkavállaló szabályszegése is elvezethet a munkáltató mentesüléséhez.

A sérülés ténye esetkörben szeretném kiemelni azt az esetet, amelyik Hepatitis B megbetegedéssel volt kapcsolatos és amely eset álláspontom szerint a jelenlegi pandémia miatt aktuális lehet. Amikor ugyanis a munkavállalót koronavírusos megbetegedéssel diagnosztizálják, alapvetően akkor is a károsult munkavállalónak kell azt az adott esetben bizonyítania, hogy a megbetegedése a munkaviszonnyal összefüggésben keletkezett.

A bírói gyakorlat elemzése során a munkajogi aspektus vizsgálata a leghangsúlyosabb, de ezen túlmenően a szerző röviden a munkavédelmet érintő felelősségre irányadó bírói gyakorlatot, valamint a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálata során hozott ítéleteket is ismerteti. Hasonlóképpen a munkajogi ítéleteknél ismertetettekhez a munkavédelmi ítéletek is csoportosításra kerülnek. Az ügyek tekintetében három csoport kerül meghatározásra, a klasszikus munkavédelemmel kapcsolatos problematikák (munkáltató hibájából eredő veszélyhelyzet, illetve munkavégzés során történt balesetek), a munkáltatással összefüggő szabályok megsértése (adminisztrációs, nyilvántartási kötelezettségek), illetve a munkáltató bejelentési kötelezettségének elmulasztásából, valamint a jogviszony helytelen minősítéséből eredő eljárások. Az ítéletek legfontosabb csoportja az első

csoportha tartozó ítéletek köre, amelyek alapján leszögezhető, hogy a szabályszegés megállapításához nem szükséges a tényleges konkrét baleset, vagy megbetegedés bekövetkezése, hanem annak absztrakt lehetősége is elegendő. A szerző álláspontja szerint, látva a bírói gyakorlatot, indokolt lenne a „veszély bekövetkezésének reális esélye” elvet is bevonni az ítélezésbe. Megállapítható továbbá, hogy a munkáltatóra nézve alapvetően akkor születtek kedvező ítéletek, ha a tényállás tisztázására nem került sor, a kirendelt szakértő a perben nem támasztotta alá a hatóság álláspontját, illetve amikor a hatóság tévesen jelölte meg a munkáltatót. Tehát az ítéletek is azt a szerző általi felvetést támasztották alá, hogy a munkáltató nem tudja kimenteni magát a felelősség alól.

Végezetül a monográfiában a társadalombiztosítási határozatok vonatkozásában hozott egyes ítéletek vizsgálatát végezte el a szerző. A bíróságok a regresszív igény esetében kizárólag azt vizsgálják, hogy a foglalkoztató vagy annak megbízottja a munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségeinek eleget tett-e. Hasonlóképpen a munkavédelemhez, a bíróságok ezen esetekben is kiterjesztően értelmezték a munkáltató felelősségét, továbbá az egyik ítélet kapcsán az is megállapításra került, hogy az Ebtv.-n alapuló perekben a munkajogi felelősségnek semmilyen formában nincs helye, így a munkáltató kimentési okokra való hivatkozása súlytalan. További esetek kerülnek ismertetésre a munka összehangolásának hiánya, valamint a munkakörülmények hiányosságaival összefüggésben. Felhívja továbbá a szerző a figyelmet arra is, hogy némi ellentmondásosságot lehet felfedezni a munkáltatótól elvárható ellenőrzési kör terjedelmét, illetve a sérült kizárólagos magatartását érintő ítéletekben. A társadalombiztosítási perek kapcsán elmondható, hogy minden esetben munkahelyi balesetre vezethetőek vissza, amely során sérülés keletkezett és amivel összefüggésben a sérült egészségügyi ellátásban részesült. A munkáltatók e perekben jellemzően az igény összezszerűségét nem vitatják. Megállapításra kerül továbbá az is, hogy ezen perek ítélezési gyakorlata a legkevésbé egységes.

Az egyes ítéletek elemzését követően a monográfia a *Végkövetkeztetések* fejezettel zárul. A szerző ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy hiába csökkent az Mt. szerinti felelősség szintje, ha a másik két területen változatlan maradt a szabályozás. A jelenlegi szabályozás nem koherens, így ugyanazon balesetekből eredően eltérő ítélet születhet kártérítési, munkavédelmi és társadalombiztosítási perben. Ez egyrészt nehézséget okoz a munkavállalóknak egy esetleges per megindításakor, amikor fel kell mérniük, hogy adott esetben a munkáltató milyen kimentési okokra fog hivatkozni, illetve sokszor az sem egyértelmű, hogy kivel szemben kell megindítani a perket. Másrészt a háromféle eljárásban a munkáltatónak is eltérő módon kell védekeznie.

A munkáltatói kárfelelősség Mt. következtében megváltozott szabályai vonatkozásában alapvetően egyetértek a szerző azon kijelentésével, hogy az rMt.-hez képest bekövetkezett változtatások a munkavállaló hátrányára módosították a munkáltató kártérítési felelősségére irányadó szabályait, azonban álláspontom szerint a bírói gyakorlat még továbbra sincs összhangban a szabályok módosításával elérni kívánt jogalkotói céllal. Ez legfőképpen annak köszönhető, hogy a joggyakorlat jogalkotói iránymutatás hiányában határozta meg azt, hogy a korábbi működési körhöz képest az ellenőrzési kör mennyiben jelent szűkítést, így a bírói gyakorlatban továbbra is

az rMt. idején kialakult és a munkáltatóra nézve szigorúbb felelősségi szabályok kerülnek alkalmazásra.

Amint az a fentebb leírtakból is kitűnik, a recenzió tárgyát képező monográfia részletekbe menően vizsgálja a munkáltatói kárfelelősséget a munkajog, a munkavédelem és a társadalombiztosítás szemszögéből. A számtalan hazai és külföldi szakirodalom feldolgozása mellett rendkívül széles körben kerül ismertetésre a releváns bírói gyakorlat is.

A monográfia véleményem szerint nem csupán a munkáltatói kártérítési felelősséget kutató szakemberek számára alapmű, hanem hasznos olvasmány lehet munkavállalóknak és munkáltatóknak egyaránt, amikor például egy baleset, egészségkárosodás, vagy akár a munkaviszony jogellenes megszüntetése okán a munkáltató kártérítési felelőssége felmerül. A három vizsgált jogterület szabályainak labirintusában pedig az a Sipka Péter segít eligazodni az olvasónak, aki már a doktori értekezése kutatási témájaként is az Mt. következtében megváltozott munkáltatói kártérítési felelősséget, illetve annak a munkavédelemmel és a társadalombiztosítás szabályaival való kollízióját választotta, és azóta is a munkáltatói kártérítési felelősség elismert szakértője.